

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до організації виконання і захисту кваліфікаційної роботи
для студентів спеціальності 073 – Менеджмент, спеціалізацій
«Менеджмент організацій і адміністрування»,
«Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»
усіх форм навчання (магістерський рівень)

Друкується за планом видань навчальної та методичної літератури,
затвердженим Вченою радою ННІ ІПБТ УДУНТ
Протокол № 1 від 24.01.2022 р.

УДК: 658.001.76 (075.8)

Методичні вказівки до організації виконання і захисту кваліфікаційної роботи для студентів спеціальності 073 – Менеджмент, спеціалізацій «Менеджмент організацій і адміністрування», «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» усіх форм навчання (магістерський рівень) / Укл.: М. К. Вишневська, Д. Є. Козенков, О. В. Каут, Л. О. Аніщенко. Україн. держ. ун-т науки і технол. – Дніпро, 2022. – 43 с.

Методичні вказівки розроблені для здобувачів вищої освіти та викладачів, які здійснюють керівництво виконанням кваліфікаційних робіт магістрів. Являють собою комплекс рекомендацій навчально-методичного характеру з організації і виконання кваліфікаційної роботи магістра. Містять основні вимоги до змісту, структури, оформлення кваліфікаційної роботи. Розкривають базову тематику, критерії оцінювання, організаційні аспекти захисту кваліфікаційної роботи магістра.

Призначені студентів спеціальності 073 – Менеджмент, спеціалізацій «Менеджмент організацій і адміністрування», «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» усіх форм навчання (магістерський рівень).

Друкуються за авторською редакцією.

Укладачі: М. К. Вишневська, канд. техн. наук, доц.
Д. Є. Козенков, канд. екон. наук, проф.
О. В. Каут, канд. екон. наук, доц.
Л. О. Аніщенко, ст. викладач

Відповідальний за випуск Д. Є. Козенков, канд. екон. наук, проф.

Рецензент О. В. Божанова, канд. екон. наук, доц. (ННІ ІПБТ УДУНТ)

Підписано до друку 04.10.2022. Формат 60x80 1/16. Папір друк. Друк плоский.
Облік.-вид. арк. 2,58. Умов. друк. арк. 2,56. Замовлення №98.

Український державний університет науки і технологій
49010, м. Дніпро, вул. Лазаряна, 2

Редакційно-видавничий відділ УДУНТ

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. ВИМОГИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА.....	6
2. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА.....	8
3. СТРУКТУРА І УЗАГАЛЬНЕНИЙ ЗМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА.....	19
3.1 Структура та обсяг кваліфікаційної роботи магістра.....	19
3.2 Зміст структурних елементів.....	20
3.2.1 Резюме.....	20
3.2.2 Зміст.....	20
3.2.3 Вступ.....	21
3.2.4 Об'єкт, предмет та база дослідження.....	24
3.2.5 Теоретична частина.....	26
3.2.6 Аналітично-дослідницька частина.....	27
3.2.7 Проектно-рекомендаційна частина.....	28
3.2.8 Висновки.....	29
3.2.9 Перелік посилань.....	29
3.2.10 Додатки.....	30
3.2.11 Демонстраційні матеріали.....	30
4. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА.....	31
4.1 Підготовка рукопису кваліфікаційної роботи магістра	31
4.2 Загальні вимоги.....	31
Додаток А Орієнтовний перелік тем кваліфікаційних робіт магістрів...	31
Додаток Б Приклад оформлення титульного аркуша кваліфікаційної роботи магістра.....	37
Додаток В Приклад оформлення титульного аркуша кваліфікаційної роботи магістра у перекладі на англійську мову.....	38
Додаток Г Приклад оформлення завдання на кваліфікаційну роботу магістра.....	39
Додаток Д Приклад заповнення відомості кваліфікаційної роботи магістра.....	41
Додаток Е Приклад реферату кваліфікаційної роботи магістра.....	42
Додаток Ж Приклад заповнення штампу на демонстраційному матеріалі.....	43

ВСТУП

Метою методичних вказівок є надання практичної допомоги студентам зі спеціальності 073 «Менеджмент» другого рівня освіти «Магістр», галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціалізації «Менеджмент організацій і адміністрування», «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» денної та заочної форми навчання щодо написання, оформлення й захисту кваліфікаційної роботи магістра.

Завершальним етапом навчання студента у ВНЗ вважається підготовка і захист випускної кваліфікаційної роботи магістра. Виконання її є узагальнюючим процесом, який дає змогу майбутньому магістру з менеджменту поєднати набуті теоретичні знання з практичними навичками й продемонструвати власні думки та наукові переконання.

Дана робота є результатом вивчення ряду навчальних дисциплін та здійснення самостійних науково-дослідницьких пошуків. Якість підготовки і захисту кваліфікаційної роботи демонструє ступінь професійної підготовки та практичних навичок, здатність до самостійного мислення й прийняття фахових рішень.

Студент готується до написання та захисту своєї кваліфікаційної роботи протягом усього навчального циклу, поступово набуваючи навички самостійного опрацювання наукових джерел, періодичної преси, бібліографічних джерел, спеціалізованих видань тощо. У випускній магістерській роботі студент має продемонструвати вміння використовувати теоретичні положення для діагностики практичних аспектів обраної проблеми, користуватися монографічною, періодичною, нормативно-правовою літературою; аналізувати вплив макро- та мікроекономічних чинників на предмет та базу дослідження; сформулювати власне бачення напрямів розв'язання конкретних завдань, виявлених у процесі науково-прикладних досліджень.

Кваліфікаційна робота магістра повинна мати комплексний характер, бути спрямована на вирішення конкретних економічних, організаційних, управлінських задач, враховувати сучасні тенденції розвитку економічної науки, нові форми господарювання в умовах ринкових відносин, а також забезпечувати відповідність проектних рішень чинному законодавству України.

Стрижневим призначенням виконання кваліфікаційної роботи магістра є глибоке і творче дослідження конкретної проблеми теорії та практики управління і адміністрування з елементами поглибленої діагностики, опанування методів

наукового пошуку.

У процесі виконання кваліфікаційної роботи магістра студенти вдосконалюють і розвивають наступні навички та вміння:

- самостійно ідентифікувати та формулювати проблему дослідження;
- визначати мету, основні завдання, предмет, об'єкт дослідження;
- здійснювати пошук, добір та систематизацію необхідної наукової і прикладної аналітичної інформації відповідно до мети дослідження;
- аналізувати реальні факти і події, що пов'язані з управлінням діяльністю економічних систем;
- логічно і аргументовано висловлювати свої думки, пропозиції, формулювати висновки;
- публічно захищати підготовлену роботу (робити наукові повідомлення, відповідати на запитання, захищати свої наукові позиції тощо).

Кваліфікаційна робота магістра є безпосереднім проявом активної та цілеспрямованої участі студента у науково-дослідній роботі, що має конкретне значення і вагомо впливає на формування магістра, який вміє творчо мислити, формулювати власні висновки.

1 ВИМОГИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Магістр – ступінь вищої освіти особи, яка на основі ступеня вищої освіти бакалавр/спеціаліст здобула повну вищу освіту, спеціальні уміння та знання, достатні для виконання професійних завдань та обов'язків (робіт) інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності, передбачених для первинних посад у певному виді діяльності.

Кваліфікаційна робота на здобуття ступеня вищої освіти «Магістр» є підсумковою кваліфікаційною роботою, яка дає змогу виявити рівень засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичних знань та практичної підготовки, здатність до самостійної роботи зі спеціальності 073 «Менеджмент» на первинних посадах відповідно до узагальненого об'єкта діяльності.

Мета кваліфікаційної роботи магістра – розв'язання комплексу наукових і прикладних завдань відповідно до узагальненого об'єкта діяльності на основі застосування системи теоретичних знань і практичних навичок для вирішення конкретних завдань щодо вдосконалення управління на підприємствах і в організаціях, ініціювання до впровадження інновацій у діяльність підприємств і організацій відповідно до узагальненого об'єкта діяльності магістра зі спеціальності 073 «Менеджмент».

Керівником кваліфікаційної роботи магістра призначається викладач, який має науковий ступінь доктора або кандидата наук, вчене звання.

Виклад змісту кожного питання кваліфікаційної роботи має бути цілісним, логічним, доказовим і пояснювальним, науково аргументованим.

Кваліфікаційна робота магістра повинна відповідати таким вимогам та містити:

- поглиблений, системний аналіз досліджуваної проблеми відповідно до предмета наукового дослідження;
- самостійні дослідження, розрахунки;
- обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення управлінської діяльності бази дослідження, актуальні для впровадження у практику суб'єктів господарювання;
- елементи наукової новизни з предмета дослідження;
- бути належно оформленою і мати всі необхідні супровідні документи;

– бути виконаною і поданою на кафедру в термін, передбачений графіком навчального процесу.

Кваліфікаційна робота магістра виконується на матеріалах реальних об'єктів – підприємств будь-якої форми власності та їх об'єднань, установ і організацій, які, як правило, є юридичними особами і мають самостійну звітність.

Тема кваліфікаційної роботи магістра роботи має відображати проблематику функціональних напрямів управлінської діяльності і конструюватися на основі виробничих функцій та типових завдань діяльності, що формують складові професійної компетентності магістра.

Студентові надається право самостійно обрати тему кваліфікаційної роботи згідно з тематикою, затвердженою на засіданні кафедри. Крім того, кваліфікаційні роботи магістрів можуть виконуватися за тематикою, яку замовлятимуть державні установи, підприємства та підприємницькі структури, що уклали із вищим навчальним закладом контракти на навчання студентів або мають із ним договори співпраці та співдружності. Студент за погодженням із керівником може запропонувати свою тему дослідження за умов відповідного обґрунтування доцільності її розробки (відповідно до попередньої власної науково-дослідницької роботи, до місця роботи, можливостей отримання потрібної інформації на об'єкті дослідження тощо).

Обрані студентами й узгоджені з науковими керівниками теми кваліфікаційних робіт затверджуються на засіданні кафедри та вносяться до загального подання декана факультету на ім'я ректора для затвердження наказом по ННІ ШБТ УДУНТ.

Випускна кваліфікаційна робота як метод оцінювання рівня якості підготовки має продемонструвати, що магістр володіє системою спеціальних знань, які здобуті у процесі навчання та практичної підготовки на рівні новітніх досягнень науки у предметній області діяльності, що є запорукою його наукового мислення та творчої професійної, науково-дослідницької та педагогічної діяльності, та вміє:

– працювати з інформаційними джерелами (законодавчими і нормативними документами, науковою і спеціальною літературою, у тому числі виданою іноземними мовами, матеріалами Інтернету, даними статистичної та фінансової звітності);

- викладати матеріал логічно та аргументовано;
- використовувати новітні дидактичні технології і методи;
- використовувати статистичні та математичні методи для аналізу проблем та обґрунтування управлінських рішень;
- опанувати сучасні наукові методи для проведення теоретичних і емпіричних досліджень;
- використовувати набуті навички для розроблення пропозицій і обґрунтування рекомендацій з предмета дослідження;
- генерувати та обґрунтовувати гіпотези, ідеї, пропозиції у предметній сфері наукових досліджень;
- робити висновки щодо результатів проведених досліджень.

Кваліфікаційна робота магістра повинна містити результати власних теоретичних прикладних досліджень.

Захист кваліфікаційної роботи магістрам відбувається прилюдно на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії.

Оцінювання рівня якості підготовки магістра здійснюють члени Екзаменаційної комісії на основі встановлених правил, принципів, критеріїв, системи і шкали оцінювання.

Об'єктом оцінювання якості підготовки магістра є сукупність знань, умінь і навичок, набутих компетенцій, відтворених у процесі виконання і захисту кваліфікаційної роботи магістра та (або) вирішення комплексних кваліфікаційних завдань.

Рівень якості підготовки магістра визначається за системами оцінювання: Європейською кредитно-трансферною системою (ЄКТС), національної системи та/або системи оцінювання ВНЗ.

За результатами успішного захисту кваліфікаційної роботи магістра Екзаменаційна комісія приймає рішення щодо присвоєння кваліфікації «Магістр з менеджменту» і про видачу випускнику диплома державного зразка.

Кваліфікаційна робота магістра має бути написана державною мовою, науковим стилем, логічно й аргументовано.

2 ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Основні етапи підготування та виконання кваліфікаційної роботи магістра:

- вибір та затвердження теми;
- складання та затвердження завдання на кваліфікаційну роботу від керівника;
- формування мети та основних завдань роботи;
- пошук, збір та опрацювання інформації;
- опрацювання та викладення результатів досліджень;
- написання пояснювальної записки та обробка рукопису;
- оформлення кваліфікаційної роботи магістра;
- подання кваліфікаційної роботи на нормоконтроль;
- підготовка презентації (докладу) результатів кваліфікаційної роботи;
- попередній захист кваліфікаційної роботи на випусковій кафедрі та допуск її до захисту у Екзаменаційній Комісії (ЕК);
- захист кваліфікаційної роботи магістра на засіданні ЕК.

Вибір теми, об'єкта і предмета дослідження на основі вивчення проблеми

Важливим і відповідальним етапом у написанні кваліфікаційної роботи магістра є вибір теми. Успіх написання роботи великою мірою залежить від зацікавленості студента проблемою дослідження. Тематика кваліфікаційних магістерських робіт визначається випускаючою кафедрою. Проблеми, теми для їх опрацювання у кваліфікаційних роботах визначаються відповідно до вивчених дисциплін, профілю кафедри, завдань факультету, актуальності наукових напрямів.

Виконання кваліфікаційної роботи магістра на абстрактну тему без використання та аналізу матеріалів, що характеризують діяльність конкретної організації (бази дослідження), не допускається.

Орієнтовний перелік тем випускних магістерських робіт наведено у Додатку А. Під час визначення теми слід врахувати не тільки її актуальність в науковому та практичному аспектах, але й наявність наукової літератури та довідкових джерел. Обираючи тему кваліфікаційної роботи, студент повинен

ознайомитись із специфікою діяльності обраної бази дослідження, із наявними науковими роботами, періодичними виданнями, статистичними матеріалами, проконсультуватись із викладачами випускаючої кафедри, науковим керівником, спеціалістами-практиками. Необхідно також врахувати її актуальність для організації, можливість одержання під час проходження практики відповідних матеріалів (планових, звітних, статистичних), проведення власних спостережень тощо. Водночас, тема повинна надати студенту можливість проявити себе як дослідника та презентувати себе як зрілого фахівця.

Обрана тема кваліфікаційної роботи магістра повинна становити інтерес для студента, бути пов'язана з його діяльністю і сприяти максимальному використанню здобутих знань і практичного досвіду. За необхідності студент може отримати консультацію у наукового керівника.

Студент вільно вибирає тему із запропонованої тематики, але при цьому він повинен обґрунтувати науковому керівнику доцільність її дослідження та розкриття. Вибір проблеми пошуку має бути усвідомленим і виваженим, зумовлений врахуванням індивідуальних здібностей та інтересів студента, або логічним продовженням попередніх наукових досліджень: кваліфікаційної роботи бакалавра, курсових робіт, рефератів, доповідей на наукових семінарах, конференціях.

Тема кваліфікаційної роботи магістра має точно вказувати на основну проблему, повинна, бути чітко сформульованою, відповідати спеціальності.

Кваліфікаційна робота магістра на одну тематику не може виконуватися кількома студентами.

Закріплення за студентом теми, наукового керівника і строків виконання кваліфікаційної роботи оформлюється наказом ректора.

Організацію й контроль процесів підготовки та захисту кваліфікаційної роботи покладено на завідувача випускаючої кафедри. Безпосереднє керівництво написанням кваліфікаційної роботи магістра здійснює науковий керівник із числа професорсько-викладацького складу кафедри.

Обов'язками керівника є:

– розробка завдання на кваліфікаційну роботу магістра і переддипломну практику згідно з темою, що затверджена для кожного студента;

- надання допомоги студентові при розробці календарного плану роботи на період виконання кваліфікаційної роботи магістра;
- регулярні консультації студента згідно з розкладом по розділах кваліфікаційної роботи;
- формування у студента здібності та навичок відбору необхідної технічної і довідкової літератури, типових проєктів й інших матеріалів за темою, що розробляється;
- регулярний контроль і перевірка виконання кваліфікаційної роботи згідно з календарним планом;
- контроль самостійності виконання студентом кваліфікаційної роботи магістра та недопущення плагіату;
- своєчасне визначення відставання студента від календарного плану, встановлення причин відставання і можливості виконання кваліфікаційної роботи магістра у термін, що визначений планом.

Правильність і своєчасність виконання розділів кваліфікаційної роботи магістра керівник перевіряє під час своїх консультацій.

За рішенням випускаючої кафедри студенти можуть виконувати під час переддипломної практики окремі розділи пояснювальної записки кваліфікаційної роботи магістра. Такі розділи можуть враховуватись як відповідний звіт. Ці вимоги включаються до програми переддипломної практики та до завдання на її проходження.

Відповідальність за правильність прийнятих у кваліфікаційній роботі магістра технічних і організаційних рішень (пропозицій) і виконаних розрахунків покладається на студента. Студент має право не погодитися з рекомендаціями керівника і відстоювати рішення, які прийняті ним при виконанні кваліфікаційної роботи магістра, при захисті перед Екзаменаційною комісією (ЕК).

Будь-яке уточнення назви теми або її заміна можливі лише при достатньо обґрунтованій аргументації та з дозволу наукового керівника і завідувача кафедри менеджменту.

Зміна теми кваліфікаційної роботи магістра допускається у виняткових випадках і не пізніше першого тижня після завершення переддипломної практики, та оформлюється наказом по академії за поданням завідувача випускаючої кафедри.

Отримання завдання від керівника

Відповідно до обраної теми науковий керівник видає студенту завдання на виконання кваліфікаційної роботи магістра, де вказує питання, які необхідно вивчити на підприємстві, в установі за місцем практики і фактологічні матеріали, які необхідно зібрати.

У завданні визначають основні питання змісту кваліфікаційної роботи (зміст розрахунково-пояснювальної записки, розділи, підрозділи), перелік графічного матеріалу (ілюстрації, графіки, таблиці, схеми, що виносяться як демонстраційний матеріал), встановлюється календарний план виконання кваліфікаційної роботи (диференційовані строки виконання за окремими розділами, підрозділами тощо).

При формулюванні завдання науковий керівник може враховувати бачення та задум студента щодо розкриття обраної проблеми.

Форма завдання на випускню магістерську роботу наведена у Додатку Г.

Формування мети та основних завдань кваліфікаційної роботи магістра

Залежно від того, наскільки зрозуміло і точно сформульовано мету роботи, настільки вдалими будуть її основні завдання, план, організація виконання, стиль викладу. Правильне визначення мети роботи дасть змогу студенту відокремити в ній основний напрям дослідження, впорядкувати пошук і аналіз матеріалу, уникнути загальних міркувань, підвищити якість роботи.

Узагальненою метою кваліфікаційної роботи магістра є систематизація, розширення та закріплення теоретичної підготовки, поглиблене вивчення і розробка окремої проблеми, формулювання висновків та підготовка пропозицій щодо вдосконалення функціонування об'єкта дослідження конкретного економічного суб'єкта.

Мета кваліфікаційної роботи повинна бути тісно пов'язана з назвою її теми. На основі сформульованої мети мають бути визначені основні завдання, які необхідно розв'язати в процесі виконання кваліфікаційної роботи магістра.

Завдання повинні конкретизувати основну мету роботи, їх визначення має логічно ув'язуватись з назвами розділів роботи.

Пошук, збір та опрацювання інформації

На початку написання кваліфікаційної роботи магістра студенту потрібно з'ясувати, як розкриваються питання теми в національному нормативно-правовому полі (закони, інструкції, методичні рекомендації тощо). Наступним

кроком є огляд предмета дослідження у загальних джерелах (підручниках, посібниках, словниках), а потім поступово перейти до опрацювання спеціалізованої літератури (монографій, статей) вітчизняних і зарубіжних авторів. У пошуку необхідної для опрацювання літератури допоможуть каталоги й картотеки, бібліографічні покажчики.

Для більш повного й широкого висвітлення теми кваліфікаційної роботи магістра рекомендується використовувати не менше 30-ти літературних джерел. Отже, опрацювання літератури є процесом творчого пошуку і обробки. Її правильний підбір – умова якісного написання кваліфікаційної роботи магістра.

Збір наукової інформації до теми необхідно поєднувати з аналізом опрацьованого матеріалу. Працюючи з літературою, потрібно робити не тільки виписки (з детальним посиланням на джерело), але й записувати власні думки, які виникають під час опрацювання матеріалу, що полегшить написання тексту роботи.

Окрім теоретичного базису, студентом аналітично опрацьовується фактичний матеріал щодо обраного конкретного економічного суб'єкта, предмету управлінських процесів. Необхідною умовою реалізації цього завдання є володіння навичками і вмінням поглибленої діагностики й обробки його результатів. Слід зазначити, що інформаційний матеріал доцільно ілюструвати цифровими і графічними даними, посилаючись при цьому на джерела.

Опрацювання та викладення результатів досліджень

Студент має викладати матеріал роботи послідовно, логічно взаємопов'язувати окремі його частини, повністю розкрити тему роботи. Для цього необхідно зосередити увагу на сучасних теоретичних і методичних розробках, розглянути і творчо осмислити відповідну нормативну літературу, визначити своє ставлення до дискусійних питань теми роботи.

На основі звітних даних, особистих вражень та узагальнень потрібно зробити необхідні висновки, висвітлити досягнуті успіхи, зазначити існуючі недоліки, а також висловити пропозиції щодо можливостей подальшого покращення діяльності бази досліджень.

Слід перевірити, наскільки логічно й послідовно викладений матеріал, чи є правильними формулювання. Після усунення структурних дефектів оцінюють обсяг матеріалів, що наводиться в роботі, рівень їх викладення.

Оформлення кваліфікаційної роботи магістра та подання на нормоконтроль

Це стосується всіх його елементів: цитування, оформлення таблиць та ілюстрованих матеріалів, складання бібліографічних покажчиків і т. ін.

Завершальний етап – літературна правка і редагування, основним завданням якого є досягнення єдиного стилю викладання і перевірка правильності орфографії та пунктуації.

Графічне оформлення отриманих результатів (підготовка роздаткового матеріалу).

Кваліфікаційна робота магістра надається відповідальному за нормоконтроль, який перевіряє:

- відповідність теми кваліфікаційної роботи наказу по інституту, а її частин – затвердженому завданню;
- правильність оформлення завдання на кваліфікаційну роботу, наявність у завданні дати і номера наказу директора інституту, підписів керівника і консультантів з усіх частин, достовірність усіх підписів, дату затвердження завдання завідувачем кафедри, взаємну узгодженість усіх дат;
- відповідність обсягу пояснювальної записки і графічної частини кваліфікаційної роботи магістра встановленим нормам;
- правильність оформлення пояснювальної записки (дотримання вимог відповідних стандартів та наявного посібника);
- правильність виконання основного напису на складових графічної частини;
- правильність скорочень слів за ДСТУ 3582-2013;
- наявність і правильність посилань на джерела інформації.

Підготовка презентації (докладу) результатів кваліфікаційної роботи магістра

При захисті кваліфікаційних робіт магістра обов'язково слід використовувати наочні матеріали. До наочного матеріалу включають ілюстративні матеріали, виконані у форматі А4, та (або) презентацію роботи. Наочного (демонстраційного) матеріалу повинно бути не менше 6 листів. В той же час роздатковий матеріал не повинен бути занадто об'ємним за кількістю сторінок (до 10 листів).

Головною вимогою до виконання наочного матеріалу є відбиття основних

результатів кваліфікаційної роботи магістра. На демонстраційні листи слід виносити графіки, схеми, таблиці, рисунки, алгоритми та інший ілюстрований матеріал. Важливо пам'ятати, що студенту треба максимально уникати розміщення текстової, а також загальновідомої інформації. Наведений матеріал повинен давати уявлення про особисті результати роботи студента під час виконання кваліфікаційної роботи магістра.

Ілюстративний матеріал та презентація обов'язково повинні бути схвалені науковим керівником.

Застосування на захисті роздаткового матеріалу та презентації дозволяє членам ЕК більш ретельно ознайомитися з результатами магістерської роботи. Демонстраційний матеріал збирається в папки-швидкозшивачі, які студент має надати членам ЕК, та (або) студент готує презентацію в електронному форматі Power Point.

Презентація кваліфікаційної роботи магістра – це не стислий переказ її змісту. Готуючи її, студент повинен розробити стислу доповідь щодо основних результатів роботи. Доповідь містить, зазвичай, узагальнену інформацію, викладену у вступі й висновках.

Під час доповіді студент має посилатися на демонстраційні матеріали своєї роботи для більш повного розкриття обсягу проведеного дослідження та представлення отриманих результатів. Таким чином, наочний матеріал повинен підтримувати лейтмотив доповіді.

Поширеною помилкою студентів при підготовці презентації роботи є застосування значного обсягу цифрової інформації, читання наведеного на демонстраційних листах тексту та загально відомої інформації, що захаращує доповідь, та не дає можливості членам ЕК відокремити результати кваліфікаційної роботи, отримані особисто її автором.

У доповіді студенту треба розкрити актуальність обраної теми, дати характеристику об'єкта, предмета та бази дослідження, доповісти про отримані результати, висловити основні висновки і пропозиції, які він сформулював під час дослідження обраної теми.

Попередній захист кваліфікаційної роботи магістра на кафедрі

Попередній захист кваліфікаційної роботи проводиться провідними викладачами, які призначаються завідувачем випускової кафедри.

Для проведення попереднього захисту студент подає призначеному викладачеві готову роботу і наочний матеріал, що мають відповідні підписи,

відгук наукового керівника.

У ході попереднього захисту студент дає стислу характеристику результатів кваліфікаційної роботи магістра, відповідає на запитання викладача, призначеного для здійснення попереднього захисту.

Метою попереднього захисту є встановлення готовності кваліфікаційної роботи магістра до захисту, її актуальності, логічної закінченості, відповідності затвердженим вимогам, апробація підготовленої презентації роботи, а також можливості допуску студента до захисту.

Підписана студентом, керівником та членом комісії з попереднього захисту робота, відгук, демонстраційний матеріал, електронна версія презентації надаються завідувачу випускаючої кафедри для остаточного затвердження і допуску до захисту в ЕК.

Захист кваліфікаційної роботи магістра

Захист кваліфікаційної роботи магістра проходить публічно і відбувається в обстановці високої вимогливості, принциповості, дотримання наукової та педагогічної етики.

Під час захисту кваліфікаційної роботи студент використовує ілюстративний матеріал (таблиці, рисунки, графіки, тощо), який роздається членам ЕК або оприлюднюється за допомогою слайдів.

ЕК створюється щорічно у складі голови та членів комісії для проведення заключного етапу – захисту випускних магістерських робіт. До складу ЕК на правах її членів входять провідні фахівці галузі, завідувач випускаючої кафедри, викладачі окремих дисциплін.

До кола діяльності ЕК входять:

- перевірка рівня науково-теоретичної і практичної підготовки спеціалістів;
- оцінювання якості виконання роботи, актуальності їх тематики та відповідності сучасному стану розвитку науки, техніки і питань виробництва;
- вирішення питань присвоєння кваліфікації магістра і видачі диплома (з відзнакою, без відзнаки);
- розроблення пропозицій щодо поліпшення підготовки спеціалістів, організації захисту кваліфікаційних робіт, спрямованих на подальше поліпшення якості підготовки магістрів.

ЕК працює у строки, передбачені навчальним планом. Графік роботи

комісії затверджує ректор не пізніше як за два місяці до початку захисту кваліфікаційних робіт магістрів.

Черговість захисту визначає випускаюча кафедра згідно з побажаннями студентів. Запис студентів на захист проводить секретар ЕК.

До захисту кваліфікаційних робіт допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану та програм і склали державний іспит зі спеціальності.

У ЕК до початку захисту кваліфікаційних магістерських робіт подаються:

- довідка деканату про виконання студентом навчального плану і одержаних ним оцінок з усіх видів навчання у закладу вищої освіти;
- відомість оцінювання розділів кваліфікаційної роботи;
- відгук керівника.

Процедура захисту передбачає стисле викладення студентом випускником результатів дослідження і відповідей на запитання членів ЕК або інших присутніх. Оскільки в ході захисту оцінюються не тільки робота, а і якість самого захисту, то слід приділити увагу змісту та формі виступу, підготовці наочних матеріалів.

Захист кваліфікаційних робіт магістрів здійснюється на відкритому засіданні ЕК.

Порядок захисту кваліфікаційних робіт магістрів такий:

- зачитується довідка деканату про одержані студентом оцінки за період навчання у вищому навчальному закладі;
- надається слово студенту для повідомлення змісту кваліфікаційної роботи магістра;
- студент відповідає на запитання членів ЕК та інших присутніх на захисті;
- зачитуються відгук керівника;
- надається заключне слово студенту.

Мета доповіді студента – ознайомити членів екзаменаційної комісії з результатами свого дослідження. Рекомендується така послідовність виступу:

- тема, мета та завдання кваліфікаційної роботи магістра;
- об'єкт, предмет та база дослідження;
- головні напрями та результати проведеної діагностики управління діяльністю економічної системи;
- основні проблеми, виявлені в ході дослідження;

- характеристика розроблених у кваліфікаційній роботі альтернативних можливостей вирішення виявлених проблем;
- оцінка очікуваних результатів від втілення запропонованих заходів та остаточні рекомендації автора.

Час виступу не повинен перевищувати 10 хв. Виступ має бути стислим, конкретним, з використанням демонстраційного матеріалу, який роздається членам ЕК з метою наочніше проілюструвати ті чи інші твердження автора, зосередити на них увагу членів комісії.

Після виступу процедура захисту продовжується у вигляді відповідей випускника на запитання членів комісії або інших присутніх безпосередньо за тематикою і змістом представленої роботи та з інших методичних і практичних проблем сучасної економіки. Після цього секретарем ЕК оголошуються відгук наукового керівника. Загальна тривалість захисту – 20...30 хвилин.

Результати захисту обговорюються на закритому засіданні ЕК. При винесенні рішення щодо остаточної оцінки враховуються думки всіх членів комісії, а також наукового керівника. При цьому до уваги береться як зміст самої роботи, так і загальна фахова підготовка студента, його виступ на захисті, а саме:

- **змістовні аспекти кваліфікаційної роботи магістра:** актуальність і глибина обраної теми дослідження; багатогранність і сутність обґрунтованості пропозицій; практична спрямованість та адекватність запропонованих заходів реальним проблемам підприємства; ступінь самостійності проведення дослідження;

- **загальний рівень презентації роботи:** логічність, конкретність і переконливість доповіді; правильність відповідей на запитання; вміння аргументовано захистити свої розробки; вільне володіння усною мовою, економічною термінологією, культурою презентації; якість підготовки та ілюстративна цінність наочного матеріалу.

Рішення ЕК щодо оцінки захисту кваліфікаційної роботи магістра оголошується в день захисту і в подальшому вноситься в диплом про вищу освіту.

За умови успішного виконання навчальної програми, яка включає захист кваліфікаційної роботи магістра, студенту присвоюється освітньо-кваліфікаційний рівень магістра і видається відповідний диплом.

3 СТРУКТУРА І УЗАГАЛЬНЕНИЙ ЗМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

3.1 Структура та обсяг кваліфікаційної роботи магістра

Важливою складовою підготовки кваліфікаційної роботи магістра є чітке уявлення студентом її структури і змісту.

Структура кваліфікаційної роботи магістра, що рекомендується, представлена в таблиці 3.1.

Таблиця 3.1 – Структура кваліфікаційної роботи магістра

Найменування структурного елемента	Кількість сторінок, що рекомендується
Титульний аркуш (Додаток Б)	1
Титульний аркуш кваліфікаційної роботи перекладений англійською мовою (Додаток В)	1
Завдання на кваліфікаційну роботу магістра (Додаток Г)	1 аркуш, 2 сторінки
Відомість кваліфікаційної роботи магістра (Додаток Д)	1
Реферат (Додаток Е)	1
Зміст	1–2
Вступ	4–6
Об'єкт, предмет та база дослідження	10–15
Теоретична частина	20–30
Аналітично-дослідницька частина	25–40
Проектно-рекомендаційна частина	25–30
Висновки	3–5
Перелік посилань	2–4
Додатки	

Отже, загальний обсяг кваліфікаційної роботи магістра повинен складати 95...135 сторінок машинописного тексту. До зазначеного обсягу входить табличний та ілюстративний матеріал, кількість і склад якого в кожному конкретному випадку визначаються автором і науковим керівником кваліфікаційної роботи магістра, а також перелік посилань.

3.2 Зміст структурних елементів

3.2.1 Реферат

Реферат призначено для ознайомлення з роботою. Він має бути коротким, інформативним і містити відомості що дозволяють прийняти рішення про доцільність та вузькоспрямованість кваліфікаційної роботи магістра.

Реферат повинен містити:

- інформацію про обсяг пояснювальної записки, кількість ілюстрацій, таблиць, додатків, кількість джерел згідно з переліком посилань;
- текст реферату;
- перелік ключових слів.

Текст реферату розміщується на окремій сторінці та має відображати подану у пояснювальній записці інформацію у такій послідовності:

- об'єкт дослідження;
- предмет дослідження;
- мета роботи;
- методи дослідження;
- одержані результати.

Ключові слова, що є визначальними для розкриття суті пояснювальної записки та можуть бути використаними для пошуку аналогічної інформації в інформаційних мережах, розміщують після тексту реферату. Перелік ключових слів повинен містити від 5 до 15 слів (словосполучень), написаних великими літерами в називному відмінку. Приклад оформлення реферату на кваліфікаційну роботу наведено у Додатку Е.

3.2.2 Зміст

Зміст розташовується безпосередньо після «Реферату», починаючи з нової сторінки. Зміст кваліфікаційної роботи магістра містить назви частин (пунктів) згідно із планом та сторінки, на яких вони розміщені; висновки; перелік посилань; додатки, якщо такі є.

Заголовки змісту повинні точно повторювати заголовки тексту. Скорочувати або подавати їх в іншому формулюванні, послідовності, порівняно із заголовками у тексті, не допускається.

3.2.3 Вступ

Вступ розташовують на окремій сторінці. У вступі до кваліфікаційної роботи магістра розкривається сутність і стан обраного наукового питання, його значущість, підстави, вихідні дані для розробки теми. Обґрунтовується актуальність проблеми, що вивчається, її практичне значення, особливості постановки і розв'язання питань стосовно конкретних умов дослідження; формулюється мета й завдання, обґрунтовуються об'єкт, предмет і напрями дослідження, вказується база дослідження та використані наукові методи дослідження.

Викладаючи вступ, рекомендується дотримуватись наступної послідовності.

Передусім потрібно вказати на *актуальність теми*, яка може бути зумовлена різними причинами. Наприклад, необхідність дослідження може бути викликана наявністю суттєвих недоліків в організації управлінських процесів на підприємстві, де студент проходив практику. Висвітлення актуальності має бути лаконічним. Достатньо кількома реченнями передати головне.

Наступним кроком у вступі є формулювання *мети роботи і завдань*, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. Мета і завдання дослідження визначаються на основі актуальності обраної теми та з визначенням кінцевого результату кваліфікаційної роботи.

Мету слід формулювати якомога компактніше та лаконічніше, бажано, щоб у ній проглядалася головна думка наукової розвідки, а при визначенні завдань не доводилося іншими словами повторювати вже сказане – мету (наприклад: *Метою кваліфікаційної роботи бакалавра є обґрунтування теоретичних і практичних засад формування*).

Не бажано формулювати мету як «дослідження...», «вивчення..», тому що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету. Мета кваліфікаційної роботи магістра може полягати у «систематизації...», «розробці пропозицій щодо...», «обґрунтуванні...», «встановленні ...» тощо.

Досягнення мети оптимальним шляхом забезпечують правильно визначенні **завдання**. Сукупність усіх завдань має дати уявлення про те, що необхідно зробити для досягнення мети. Кожне поставлене завдання має бути розв'язано й описано в роботі у вигляді аналізу, висновків та рекомендацій.

Завдання потрібно не лише правильно й чітко сформулювати, але й

поставити їх у певному порядку, так, щоб перед читачем розгорталася програма дій науковця. Спостереження показують, що в науково-економічних дослідженнях звичайно ставляться чотири групи завдань.

Перша група завдань може бути пов'язана з розглядом стану досліджуваної проблеми в теорії та практиці, виробленні теоретичних засад дослідження. Так, перше завдання може починатися словами: «розробити» (обґрунтувати), «теоретичні засади» (вказується чого), «з'ясувати статус» (економічну природу) певних категорій тощо, «визначити поняття» (називається об'єкт), «обґрунтувати» (принципи, підходи, методика тощо).

Друга група завдань спрямована на чіткіше окреслення предмета та об'єкта дослідження. Друге завдання може містити такі словосполучення як: «виявити склад» (моделі), «визначити структуру», «визначити» (уточнити) межі поширення, «окреслити сукупність» тощо.

Завдання *третьої групи*, як правило, мають процесуальний характер – це безпосередній аналіз досліджуваної проблеми та формулювання уточненого і конкретизованого завдання з урахуванням аналізу проблеми. Без завдань третьої групи – безпосереднього аналізу підібраного фактичного матеріалу – не можна обійтися, адже їх виконання – це основа роботи. Починається формулювання цих завдань словами: «з'ясувати» (значення, походження, причини, шляхи появи, особливості, природу, роль, місце, специфіку, особливості, фактори тощо), «дослідити» (характер, характеристики, фактори, властивості, походження, зв'язки, потенціал, засоби, механізми, функції, співвідношення, фактори, структуру), «виявити» (ознаки, причини, поширення, зв'язок, шляхи, засоби, специфіку, чинники, типи, фактори, характеристику, співвідношення, структуру), «вивчити» (можливості, специфіку, функціонування, потенціал), «проаналізувати» (структуру, характер, залежність, особливості, реалізацію), «описати» (функціонування, спосіб), «визначити» (обсяг, типи, моделі, структуру, потенціал, функції, продуктивність, засоби, систему, групи, спільне і відмінне, характеристики), «встановити» (взаємозв'язки, взаємодію, функції, ступінь продуктивності, мотиви, вплив, типи, ознаки, особливості, зв'язки, роль, критерії), «здійснити» (аналіз, опис), «простежити» (функціонування, особливості, залежність, засоби, розвиток, глибину, еволюцію, співвідношення), «визначити» (динаміку, можливості, процеси, межі, специфіку, місце, роль, належність), «показати» (зв'язок), «окреслити» (особливості, групи, засоби, механізми, значення, конструкції), «зіставити» (форми), «розкрити» (характер,

статус, функції, особливості, зміст, вплив), «розглянути» (взаємодію, засоби), «схарактеризувати» (особливості, засоби, типи, специфіку), «уточнити» (хронологію, межі), «з'ясувати» (взаємодію) тощо.

Завдання *четвертої групи* мають узагальнюючий, підсумковий характер.

Обов'язковим елементом вступу є визначення **об'єкта і предмета** дослідження.

Об'єкт дослідження – ідентичний об'єкту дослідження у рефераті.

Предмет дослідження – ідентичний предмету дослідження у рефераті. Те, що конкретно магістрант планує вивчати під час роботи над кваліфікаційною роботою. Предмет дослідження міститься в межах об'єкта дослідження.

Об'єкт і предмет як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове.

Далі у вступі слід вказати на **використані нормативно-правові й теоретичні джерела**. Цей елемент вступу не повинен дублювати перелік використаних джерел. Студент повинен вказати на факт застосування нормативно-правових джерел і дати їх загальну характеристику. Крім нормативно-правових джерел, обов'язковим є використання наукової і навчально-методичної літератури. Студент повинен вказати, які саме наукові видання він використовував при виконанні кваліфікаційної роботи. Навчально-методичну літературу необхідно застосовувати обмежено, тобто не переписувати підручники і посібники. Її доцільно використовувати для порівняння підходів до управлінських та економічних явищ, критичного аналізу управлінських рішень.

Методи дослідження як інструмент добування фактичного матеріалу є обов'язковим елементом вступу до роботи і необхідною умовою досягнення поставленої мети. Серед найбільш поширених методів дослідження управлінських й економічних явищ та процесів є теоретичний аналіз, порівняння, систематизація, групування, органолептичні методи (інвентаризація, спостереження, експертизи, обстеження та ін.); документальні методи (групування недоліків, узагальнення результатів та ін.); розрахунково-аналітичні методи (економічний, статистичний, управлінський аналіз) тощо.

Наукова новизна одержаних результатів. Доцільно виділити нові наукові положення, практичні рекомендації, які запропоновані студентом особисто, вказати на відмінність одержаних результатів від відомих раніше, описати ступінь наукової новизни (вперше запропоновано, удосконалено,

дістало подальший розвиток). Кожне наукове положення має бути чітко сформульовано з виокремленням його основної сутності (без нагромодження дрібних деталей та уточнень).

Також у вступі наводяться відомості про *практичне застосування одержаних у кваліфікаційній роботі результатів*, яке може полягати у використанні запропонованих студентом пропозицій, застосовуванні результатів економічного і управлінського аналізу для прийняття певних управлінських рішень.

Таким чином, «Вступ» є відповідальною частиною кваліфікаційної роботи магістра, оскільки він не тільки орієнтує читача на наступне розкриття теми, але й містить усі необхідні характеристики. Вступ свідчить про методологічну і методичну підготовку студента, його вміння довести слушність вибору теми, її значення і актуальність.

3.2.4 Об'єкт, предмет та база дослідження

Дану частину має бути поділено на два пункти:

- об'єкт, предмет дослідження;
- база дослідження.

Розв'язувана наукова проблема і характер ідеї (вихідної гіпотези) дослідження впливають на вибір й обґрунтування предмета дослідження – відносно самостійну частину об'єкта, який досліджується. Тому для вивчення предмета, що обирається або розробляється, обов'язково слід враховувати різницю між предметом й об'єктом дослідження. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу, хоч й співвідносяться між собою як загальне і часткове, але мають відносну самостійність.

Об'єктом пізнання прийнято називати те, на що спрямована пізнавальна діяльність дослідника. *Предметом пізнання* називають досліджувані з певною метою властивості, ставлення до об'єкта.

Для того, щоб приступити до систематичного вивчення об'єкта конкретної предметної області, доцільно виділити такий конкретний предмет, на якому можна вивчати характеристики даного класу об'єктів. Саме він і буде предметом наукового дослідження.

Основна увага майбутнього магістра повинна бути спрямована не тільки на виборі або розробці предмета дослідження, а й на його обґрунтуванні, бо саме

він визначає тему кваліфікаційної роботи магістра (є ключовим елементом в назві теми) і вихідні умови дослідження. Факти або залежності, встановлені під час вивчення обраного предмета дослідження, підлягають критичному аналізу й у підсумку переносяться на весь відповідний клас об'єктів.

Об'єкт дослідження кваліфікаційної роботи магістра – це процес або явище, що створює проблемну ситуацію і обрані для вивчення.

Предмет дослідження кваліфікаційної роботи магістра – це соціально-економічні закономірності функціонування та розвитку об'єкта, різноманітні його якості, властивості, тощо. Предмет дослідження міститься в межах об'єкта.

Об'єктом дослідження є вся сукупність зв'язків, відношень різних аспектів теорії і практики науки, яка слугує джерелом необхідної для дослідника інформації. Предметом дослідження є тільки ті суттєві зв'язки та відношення, які підлягають безпосередньому вивченню в даній роботі, та є головними, визначальними для конкретного дослідження. Таким чином, *предмет дослідження є більш вузьким, ніж його об'єкт*.

Правильне, науково обґрунтоване визначення об'єкта дослідження – це не формальна, а істотна змістова наукова акція, покликана зорієнтувати самого дослідника на виявлення місця і значення предмета дослідження у більш широкому понятті, яким є об'єкт дослідження. Проте буде недостатнім тільки визначити і назвати об'єкт дослідження. Потрібно обов'язково дати його змістовну характеристику, оскільки, спираючись на неї, можна забезпечити цілісний підхід до характеристики і вивчення основного предмета дослідження.

У підрозділі **база дослідження** необхідно надати загальну характеристику підприємства, яке було базою переддипломної практики. Ця частина кваліфікаційної роботи має містити:

- назву підприємства, історію його розвитку, дату заснування і реєстрації;
- мету та предмет діяльності;
- характеристику організаційно-правової форми господарювання;
- характеристику виробничої діяльності підприємства, його продукції;
- характеристику ринку збуту, конкурентоспроможність підприємства;
- характеристику основних конкурентів та постачальників;
- опис організаційної структури підприємства та характеристику персоналу.

3.2.5 Теоретична частина

Друга частина, теоретична, містить декілька підрозділів. У цій частині обґрунтовується теоретична база обраної проблеми, дається огляд літературних джерел, нових розробок, опублікованих статистичних даних з посиланням на джерела, іншої інформації, пов'язаної з темою. На основі вивчення наукової, навчально-методичної літератури (в тому числі іноземної) розкриваються підходи різних авторів до розв'язання проблеми, показується, в чому полягає подібність, а в чому – відмінність їх поглядів, а також обґрунтовуються власні погляди на проблему, дається оцінка діючих законів, постанов, указів та інших офіційно-розпорядчих документів, нормативної та довідкової бази за досліджуваною проблемою.

Під час написання другої частини кваліфікаційної роботи використовується наукова економічна література вітчизняних та зарубіжних авторів (монографії, статті в фахових економічних журналах і ЗМІ), статистична та нормативно-законодавча документація (Конституція України, Закони України, Укази Президента України, Постанови уряду тощо), інформація, отримана у мережі Internet.

Важливі аспекти на які слід звернути увагу при написанні теоретичної частини:

- не варто переобтяжувати розділ великою кількістю графіків і таблиць (частину з них доцільно винести в додатки);
- розділ обов'язково повинен містити формули, моделі, які автором будуть використовуватись при написанні аналітично-рекомендаційної частини кваліфікаційної роботи;
- обов'язковим є посилання на джерела використаної інформації;
- розглянуті теоретичні питання за темою кваліфікаційної роботи магістра повинні відображати результати сучасних розробок вчених.

Теоретичне обґрунтування, суть, значення, класифікаційні характеристики, історія та сучасні тенденції предмету дослідження, методичні підходи повинні мати певні елементи наукової новизни, полемічності, ствердженої власної позиції щодо обраних методів дослідження, що дає змогу перейти в наступній частині кваліфікаційної роботи до конкретного аналітичного дослідження.

3.2.6 Аналітично-дослідницька частина

Третя, аналітично-дослідницька, частина забезпечує логічну послідовність дослідження та має поєднувати набуті теоретичні знання й вміння використовувати обрані методи і певний методичний інструментарій.

Обсяг цієї частини складає 30–35% загального обсягу кваліфікаційної роботи магістра.

Аналітично-дослідницька частина має містити:

- ґрунтовний аналіз з використанням накопиченого фактичного матеріалу та із залученням усіх теоретичних знань певного методичного інструментарію;
- організаційно-економічне діагностування діяльності підприємства (бази переддипломної практики) щодо обраного напрямку дослідження;
- опис, характеристику сучасного стану досліджуваної теми на базі (суб'єкті) дослідження.

Усі аналітичні розрахунки, таблиці, графіки, діаграми мають супроводжуватися тлумаченням і висновками, які дозволяють визначити сутність управлінських процесів, що спостерігаються в організації, їх особливості, тенденції, створити базу для виявлення невикористаних резервів. Якщо можливо, текст слід ілюструвати реальними документами (що наводяться у додатках), які обов'язково супроводжувати стислим коментарем.

Для виконання аналітично-дослідницької частини студент має зібрати фактичні дані під час переддипломної практики. Джерелом інформації є планові й фактичні показники господарської діяльності, статистична й бухгалтерська звітність, накази, розпорядження, результати спостережень, опитувань і обстежень та інших методів збирання первинної інформації, які використовує студент під час переддипломної практики.

Таким чином, інформаційним матеріалом повинні стати:

- законодавчі та нормативні документи;
- статистичні дані;
- дані соціологічних досліджень;
- конкретні приклади господарської діяльності;
- дані фінансово-економічної звітності;
- статутні документи підприємств (установ, організацій) тощо.

У цій частині кваліфікаційної роботи студент повинен показати вміння

самостійно аналізувати статистичні дані та інший цифровий матеріал, зібраний під час переддипломної практики, узагальнювати його, формулювати висновки і пропозиції. Особливе значення має правильне узагальнення накопиченого фактичного матеріалу, групування та обробка даних, на основі яких проводиться кваліфікований аналіз, обґрунтовуються пропозиції.

Результати аналізу третьої частини є базою для обґрунтування раціональних управлінських рішень, розробки конкретних заходів та пропозицій у четвертій, проектно-рекомендаційній частині кваліфікаційної роботи магістра.

3.2.7 Проектно-рекомендаційна частина

Проектно-рекомендаційна частина включає розроблення практичних рекомендацій (наприклад, схем, програм, планів, стратегічних рішень) з досліджуваної проблематики. Саме в цій частині кваліфікаційної роботи студент має дати відповіді на проблемні питання обраної теми.

Завданням проектно-рекомендаційної частини, що є четвертою в кваліфікаційній роботі магістра, є розробка конкретних рекомендацій і пропозицій з розвитку та діяльності підприємства на базі основних теоретичних положень, методичних підходів, методичного інструментарію, що викладені в другій частині, а також висновків третьої частини.

Проектно-рекомендаційна частина повинна містити обґрунтовані пропозиції і рекомендації, спрямовані на досягнення поставленої мети, які мають супроводжуватись математичними фінансовими розрахунками та визначенням очікуваного економічного і соціального ефекту від їх впровадження. Характер і зміст заходів, що пропонуються, обов'язково мають базуватися на результатах аналізу, проведеного в аналітично-дослідницькій частині кваліфікаційної роботи.

Примірна послідовність викладених пропозицій може бути такою:

- викладення плану та змісту пропонованих заходів з обґрунтуванням саме їх доцільності з усіх інших можливих альтернативних варіантів прийняття рішень, кожен з яких докладно описується;
- підрахунок витрат на організацію та впровадження запропонованих заходів;
- визначення економічного та соціального ефекту, який передбачається одержати у випадку реалізації запропонованих заходів.

Грунтовні пропозиції з удосконалення діяльності підприємства мають відповідати напрямку дослідження.

Між усіма структурними частинами роботи повинен просліджуватися чіткий логічний зв'язок. Тобто проблеми, сформульовані у вступі, повинні кореспондуватися зі змістом частин кваліфікаційної роботи, які мають бути пов'язані між собою і починатися з короткого опису питань, що розкриваються в даній частині в їхньому взаємозв'язку з попередніми і наступними частинами.

3.2.8 Висновки

Висновки є стислим викладенням підсумків проведеного дослідження. Саме тут коротко наводяться найбільш важливі теоретичні положення, які містять формулювання розв'язаної проблеми, оцінку результатів дослідження з точки зору відповідності меті кваліфікаційної роботи магістра й поставленим у вступі завданням, пропозиції з удосконалення досліджуваного напрямку діяльності підприємства (організації), які було детально обґрунтовано в четвертій частині. Викладаючи висновки, обов'язково слід зазначити інформацію про елементи наукової новизни, впровадження результатів роботи, практичну значущість одержаних результатів.

У висновках не можуть даватися пропозиції, які не були розглянуті у аналітично-дослідницькій частині й обґрунтовані у проєктно-рекомендаційній частині кваліфікаційної роботи. Тут вже не приводиться ані новий фактичний матеріал, ні викладені в основних частинах теоретичні положення, крім окремих цифр, що підтверджують якість проведених досліджень і основних результатів.

Висновки є завершальною й особливо важливою частиною кваліфікаційної роботи магістра, які повинні чітко й конкретно відображати суть авторської позиції щодо вирішення поставленої проблеми.

3.2.9 Перелік посилань

Під час виконання кваліфікаційної роботи магістра неодмінно слід враховувати досвід попередніх наукових досліджень з відповідних питань, проблем. Спадкоємність між науковою працею і значним обсягом знань, тобто працею, яка уречевлена у раніш виконаних дослідженнях (наприклад, науковій літературі) є необхідною умовою науково-дослідної роботи.

Перелік джерел, на які є посилання в тексті кваліфікаційної роботи

магістра, обов'язково має бути наведений наприкінці роботи, починаючи з нової сторінки. У відповідних місцях тексту повинні бути надані посилання.

Перелік використаних джерел повинен відповідати вимогам ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»».

3.2.10 Додатки

Матеріал, що доповнює текст роботи (ілюстративний матеріал у вигляді таблиць, графіків, діаграм, розрахунків, виконаних на комп'ютері, а також анкет, тестів) допускається розміщувати в додатках.

В додатках розміщують матеріал, що є об'ємним, але необхідним доповненням кваліфікаційної роботи магістра, коли включення його в основну частину роботи може змінити упорядковане й логічне представлення про неї.

У тексті роботи на всі додатки мають бути надані відповідні посилання.

3.2.11 Демонстраційні матеріали

У демонстраційні матеріали виносять основні дані кваліфікаційної роботи магістра, що допомагають магістранту при захисті найбільш ефективно доповісти членам ЕК мету і завдання роботи, методи їх досягнення та отримані результати.

Демонстраційного матеріалу повинно бути не менше 6 та не більше 10 листів. Рекомендована кількість демонстраційних листів, що супроводжує кваліфікаційну роботу магістра, становить – 7.

Зміст та кількість конкретних аркушів визначається завданням на кваліфікаційну роботу магістра й може коригуватися до моменту надання роботи на підпис керівнику і завідувачому кафедрі.

Демонстраційні матеріали оформляють за діючим ДСТУ. Ступінь заповнення графічним матеріалом має становити не менше 75%.

Складові графічної частини повинні бути оформлені у відповідності до нормативних вимог і відображені у Відомості кваліфікаційної роботи (Додаток Д).

4 ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

4.1 Підготовка рукопису кваліфікаційної роботи магістра

Кваліфікаційна робота магістра має бути написана строгою науковою мовою, що не дозволяє різного тлумачення й використання ніяких двозначностей. Кожне твердження має бути правильним, чітким, послідовним й відповідати вимогам логіки, прикладної математики і науки.

Мова кваліфікаційної роботи магістра – державна, викладення тексту рекомендується вести від третьої особи, а також вживати невизначені словесні обороти.

Для більшої наочності результати досліджень слід представляти у вигляді таблиць та графіків. Зокрема, за допомогою графіків на площині (лінійних та нелінійних), що описують тренди, які відображають розвиток явища в часі, наприклад, динаміку доходів чи обсягу продаж, а також селекторних діаграм, що ілюструють якісні структурні зміни, приміром, у попиті.

Зміст і послідовність виконання всієї роботи носить індивідуальний характер. За правильність цитат, вірогідність даних, приведених у роботі, відповідає студент – автор кваліфікаційної роботи магістра.

Текст роботи повинен бути коротким, чітким і не допускати різних тлумачень. Не допускається дублювання питань у різних частинах і підпунктах.

4.2 Загальні вимоги

Загальні вимоги до оформлення кваліфікаційних робіт роз'яснюються у Положенні про виконання кваліфікаційної роботи в Українському державному університеті науки і технологій. URL: http://diit.edu.ua/upload/files/shares/9_Documents/learning_organization/polozh_kvall.pdf

Додаток А

Орієнтовний перелік тем кваліфікаційних робіт магістрів

1. Дослідження напрямків вдосконалення організації імпортової діяльності підприємства.
2. Дослідження системи менеджменту якості підприємства.
3. Дослідження системи управління логістичною діяльністю підприємства.
4. Дослідження сучасних методів і процесів управління персоналом як інструменту оптимізації організаційної системи промислового підприємства.
5. Дослідження та проектування системи управління конкурентоспроможністю підприємства.
6. Логістичне управління збутом продукції підприємства.
7. Розробка елементів стратегії підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства на зовнішньому ринку.
8. Удосконалення транспортно-логістичного обслуговування підприємства.
9. Управління впровадженням інноваційних технологій на підприємстві.
10. Управління зовнішньоекономічною діяльністю на підприємствах з іноземними інвестиціями.
11. Управління консалтинговою діяльністю підприємства.
12. Управління процесом диверсифікації діяльності підприємства.
13. Управління системою маркетингових досліджень підприємства.
14. Управління якістю продукції в системі менеджменту підприємства.
15. Формування стратегії діяльності підприємства на міжнародних ринках.
16. Використання інноваційних підходів для підвищення конкурентоспроможності підприємства.
17. Впровадження логістики запасів в систему розподілу продукції на зовнішньоторговельному підприємстві.
18. Діагностика привабливості та формування іміджу підприємства.
19. Дослідження асортиментної політики та розробка заходів її

- удосконалення в умовах промислового підприємства.
20. Дослідження доцільності застосування аутсорсингу в умовах виробничого підприємства.
 21. Дослідження елементів інноваційні стратегії в системі менеджменту підприємства.
 22. Дослідження елементів стратегічного планування діяльності підприємства.
 23. Дослідження інвестиційної політики підприємства при виході на зовнішні ринки.
 24. Дослідження інвестиційної привабливості підприємства в міжнародному бізнесі.
 25. Дослідження конкурентних переваг персоналу як основи підвищення конкурентоспроможності підприємства.
 26. Дослідження конкурентоспроможності підприємства як засобу досягнення його стратегічної стійкості на ринках.
 27. Дослідження контролю як функції управління підприємством та обґрунтування напрямів його вдосконалення.
 28. Дослідження логістичного підходу до стратегічного управління підприємством.
 29. Дослідження маркетингової діяльності підприємства на різних стадіях життєвого циклу товару.
 30. Дослідження механізму антикризового управління підприємством з метою його вдосконалення.
 31. Дослідження можливостей запровадження елементів концепції ощадливого виробництва в умовах промислового підприємства.
 32. Дослідження можливостей удосконалення структури управління ремонтними службами промислового підприємства.
 33. Дослідження мотивації персоналу з метою підвищення ефективності діяльності підприємства.
 34. Дослідження системи оцінки та атестації персоналу в умовах промислового підприємства.
 35. Дослідження системи управління бізнес-процесами як стратегічний елемент діяльності підприємства.
 36. Дослідження системи управління маркетинговими можливостями

- підприємства.
37. Дослідження системи управління підприємством та напрямки її раціоналізації.
 38. Дослідження системи управління ризиками підприємства.
 39. Дослідження системи управління товарною політикою підприємства.
 40. Дослідження стратегії вибору торговельних партнерів підприємства.
 41. Дослідження стратегічного підходу до забезпечення якості персоналу підприємства.
 42. Дослідження та вдосконалення операційної діяльності промислового підприємства.
 43. Дослідження та вдосконалення системи формування і розвитку персоналу.
 44. Дослідження та розробка комплексу заходів з удосконалення комунікаційної політики підприємства.
 45. Дослідження та розробка рекомендацій щодо підвищення ефективності управління підприємством.
 46. Дослідження та розробка рекомендацій щодо підвищення ефективності управління підприємством.
 47. Моделювання управлінських рішень промислового підприємства.
 48. Обґрунтування бізнес-плану оновлення продукції підприємства.
 49. Обґрунтування вибору стратегії брендингу на підприємстві.
 50. Обґрунтування можливостей вдосконалення експортної діяльності підприємства.
 51. Обґрунтування можливостей створення закордонного філіалу підприємства.
 52. Оптимізація ризиків при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.
 53. Організаційно-економічний механізм управління інноваційною діяльністю підприємства.
 54. Організаційно-економічний механізм управління системою якості продукції підприємства.
 55. Організація та управління збутовою діяльністю підприємства.
 56. Підвищення ефективності управління підприємством на основі реінжинірингу.

57. Планування диверсифікації діяльності підприємства.
58. Проектування системи управління персоналом підприємства.
59. Розробка елементів стратегії підвищення ефективності управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства.
60. Розробка заходів вдосконалення цінової політики підприємства.
61. Розробка системи менеджменту для підприємства.
62. Розробка системи управління підприємством на основі принципів соціальної відповідальності.
63. Розробка стратегії розвитку підприємства.
64. Розроблення маркетингових програм для просування бренду та формування його капіталу.
65. Стратегічне управління персоналом в умовах сучасного розвитку ринку робочої сили.
66. Стратегія інноваційного менеджменту підприємства з іноземними інвестиціями.
67. Стратегія створення та використання комунікацій в системі управління підприємством.
68. Управління виробничою діяльністю підприємства.
69. Управління дистриб'юторською діяльністю підприємства.
70. Управління експортним потенціалом підприємства.
71. Управління ефективністю бізнес-процесів підприємства.
72. Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства.
73. Управління інвестиційною діяльністю підприємства.
74. Управління конкурентними перевагами підприємства.
75. Управління конкурентоспроможністю зовнішньоторговельного підприємства.
76. Управління конкурентоспроможністю підприємства на основі системного та стратегічного підходів.
77. Управління конкурентоспроможністю продукції підприємства на міжнародних ринках.
78. Управління логістичними витратами підприємства.
79. Управління маркетинговими можливостями підприємства.
80. Управління організаційними змінами на підприємстві.

81. Управління персоналом у контексті забезпечення конкурентоспроможності підприємства.
82. Управління підприємством в контексті проектного підходу.
83. Управління просуванням товарів на зовнішні ринки.
84. Управління процесом створення нового товару на підприємстві.
85. Управління ризикозахищеністю підприємства.
86. Управління розвитком інноваційного потенціалу підприємства.
87. Управління розвитком персоналу підприємства.
88. Управління системою маркетингу підприємства.
89. Управління системою мотивації персоналу підприємства.
90. Формування конкурентних переваг підприємства на ринках постачання.
91. Формування конкурентних переваг при здійсненні діяльності підприємства на засадах маркетингу.
92. Формування корпоративної культури підприємства.
93. Формування механізму соціально-економічної мотивації персоналу підприємства.
94. Формування моделі корпоративного управління підприємством.
95. Формування мотиваційного механізму управління персоналом підприємства.
96. Формування ресурсних можливостей підприємства в рамках антикризового управління.
97. Формування стратегії виходу підприємства на нові ринки.
98. Формування стратегії міжнародного партнерства в діяльності підприємства.
99. Формування стратегії просування бренду на ринок.
100. Формування стратегії управління витратами підприємства.

Додаток Б

Приклад оформлення титульного аркуша кваліфікаційної роботи магістра

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет науки і технологій

Факультет економіки і менеджменту / заочний
(назва факультету)

Кафедра менеджменту
(повна назва кафедри)

Пояснювальна записка

до кваліфікаційної роботи

магістр

(ступінь вищої освіти)

7.073.126967.ПЗ

на тему: Впровадження сучасних технологій управління персоналом підприємства

за освітньою програмою Менеджмент організацій та адміністрування / Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності

зі спеціальності: 073 – Менеджмент

(шифр і назва спеціальності)

Виконав: студент групи: МН03-17м

(підпис студента)

/ Микола ПЕТРОВ /

(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Керівник:

(підпис)

/ доц. Іван ВАСИЛЕВСЬКИЙ /

(посада, Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Нормоконтролер:

(підпис)

/ ст. викл. Тетяна ФЕДОРОВА /

(посада, Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Консультанти:

Об'єкт, предмет та база дослідження

(назва розділу)

(підпис)

/ доц. Іван ВАСИЛЕВСЬКИЙ /

(посада, Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Теоретична частина

(назва розділу)

(підпис)

/ доц. Іван ВАСИЛЕВСЬКИЙ /

(посада, Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Аналітично-дослідницька частина

(назва розділу)

(підпис)

/ доц. Іван ВАСИЛЕВСЬКИЙ /

(посада, Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Проектно-рекомендаційна частина

(назва розділу)

(підпис)

/ доц. Іван ВАСИЛЕВСЬКИЙ /

(посада, Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Засвідчую, що у цій роботі немає запозичень з праць інших авторів без відповідних посилань.

Студент

(підпис)

Дніпро – 202 — рік

Додаток В

*Приклад оформлення титульного аркуша кваліфікаційної роботи магістра
у перекладі на англійську мову*

Ministry of Education and Science of Ukraine
Ukrainian State University of Science and Technologies

Economy and Management faculty / Extramural faculty

(faculty)

Management department

(department)

Explanatory Note

to Master's Thesis

(higher education degree)

on the topic: Implementation of modern technologies for personnel management of
an enterprise

according to educational curriculum Management of organizations and
administration / Management of foreign economic activity

in the Speciality: 073 – Management

(speciality and its code)

Done by the student of the group: MN03-17m / Mykola PETROV /

(name, surname)

Scientific Supervisor:

/ assistant professor, Ivan VASYLEVSKY /

(position, name, surname)

Normative controller :

/ senior teacher, Tetiana FEDOROVA /

(position, name, surname)

Supervisors

Object, subject and research
base

(Chapter title heading)

/ assistant professor, Ivan VASYLEVSKY /

(position, name, surname)

Theoretical part

(Chapter title heading)

/ assistant professor, Ivan VASYLEVSKY /

(position, name, surname)

Analytical and research part

(Chapter title heading)

/ assistant professor, Ivan VASYLEVSKY /

(position, name, surname)

Project and recommendation
part

(Chapter title heading)

/ assistant professor, Ivan VASYLEVSKY /

(position, name, surname)

Dnipro – 202 ___

Додаток Г

Приклад оформлення завдання на кваліфікаційну роботу магістра

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет науки і технологій

Факультет: економіки і менеджменту / заочний

Кафедра: менеджменту

Рівень вищої освіти: магістр

Освітня програма: Менеджмент організацій та адміністрування /
Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності

Спеціальність: 073 – Менеджмент

(шифр та назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри менеджменту

Дмитро

КОЗЕНКОВ

(підпис)

(Ім'я, ПРИЗВИЩЕ)

Дата _____

ЗАВДАННЯ

на кваліфікаційну роботу

магістра

(ступінь вищої освіти)

студенту Петрову Миколі Олександровичу

(Прізвище, Ім'я, По батькові)

1. Тема роботи: Впровадження сучасних технологій управління персоналом підприємства

Керівник роботи: Василевський Іван Сергійович, к.е.н., доц.

(Прізвище, Ім'я, По батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від "23" липня 2022 р. № 452-с

2. Строк подання студентом роботи: 11.01.2023 р.

3. Вихідні дані до роботи: організаційна структура управління, основні техніко-економічні показники діяльності підприємства, звітно-статистична документація

4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно опрацювати):

4.1 Об'єкт, предмет та база дослідження:

4.2 Теоретична частина:

4.3 Аналітично-дослідницька частина:

4.4 Проектно-рекомендаційна частина:

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень):

..... листів з тематики роботи

6. Консультанти розділів роботи:

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Завдання видав: (підпис консультанта, дата)	Завдання прийняв: (підпис студента, дата)
Об'єкт, предмет та база дослідження	Василевський І.С., к.е.н., доц.		
Теоретична частина	Василевський І.С., к.е.н., доц.		
Аналітично-дослідницька частина	Василевський І.С., к.е.н., доц.		
Проектно-рекомендаційна частина	Василевський І.С., к.е.н., доц.		

7. Дата видачі завдання: _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів випускної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Об'єкт, предмет та база дослідження	2022.11.02	
2	Теоретична частина	2022.11.16	
3	Аналітично-дослідницька частина	2022.12.07	
4	Проектно-рекомендаційна частина	2022.12.28	
5	Оформлення пояснювальної записки	2022.12.30	
6	Виконання презентаційної частини роботи	2023.01.04	
7	Подання кваліфікаційної роботи магістра до кафедри та попередній захист	2023.01.11	
8	Захист кваліфікаційної роботи магістра в Екзаменаційній комісії	2023.01.25	

Студент

_____ (підпис)

Микола ПЕТРОВ

_____ (Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Керівник роботи

_____ (підпис)

Іван ВАСИЛЕВСЬКИЙ

_____ (Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Додаток Д

Приклад заповнення відомості кваліфікаційної роботи магістра

№ рядка	Фор мат	Позначення	Назва	Кільк. арк..	№ екз.	Прим.	
1							
2			<u>Документація загальна</u>				
3			Заново розроблена				
4							
5	A4	7.073.126967.ПЗ	Пояснювальна записка	125	-		
6							
7							
8			<u>Графічна частина</u>				
9			Заново розроблена				
10							
11	A4	7.073.126967.01	SWOT аналіз діяльності	1	-		
12			підприємства				
13							
14	A4	7.073.126967.02	Рекомендована	1	-		
15			організаційна структура				
16							
17	A4	7.073.126967.03	Результати ABC-аналізу	1	-		
18			продукції за II-півріччя 2022				
19			рік				
20							
21	A4	7.073.126967.04	Рекомендації по	1	-		
22			удосконаленню товарної та				
23			цінової політики				
24			підприємства				
25							
26	A4	7.073.126967.05	Ключові фактори успіху	1	-		
27			підприємства у сфері збуту				
28							
29	A4	7.073.126967.06	Обґрунтування проєктних	1	-		
			рішень				
35							
36							
				7.073.126967.КР			
Зм.	Лис.	№ документа	Підпис	Дата			
Розробник	Петров				Літера	Лист	Листів
Керівник	Василевський				К	Р	1
Консульт.	Василевський				МОН України. УДУНТ		
Н.контр.	Федорова				Кафедра менеджменту		
Затв.	Козенков				Група МН03-17м		

Додаток Е

Приклад реферату кваліфікаційної роботи магістра

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка до кваліфікаційної роботи магістра:

126 с., 8 рис., 9 табл., 3 додатки, 35 джерел.

Об'єкт дослідження –

Предмет дослідження –

База дослідження –

Мета розробки –

Методи дослідження – аналітичні, розрахункові, графічного та табличного аналізу.

Проаналізовано: загальні фінансові показники діяльності підприємства – ліквідності, фінансової стійкості, прибутковості, асортименту товарів, цінової політики і динаміка реалізації продукції, організація збутової діяльності на досліджуваному підприємстві.

Запропоновано комплекс заходів з організації збутової діяльності, запропонування заходів зі збільшення продажів продукції підприємства на прикладі

Результати роботи можуть бути використані у діяльності підприємств України.

Ключові слова: АНАЛІЗ, АСОРТИМЕНТ, ЕФЕКТИВНІСТЬ, ЗБУТ, КОНКУРЕНТИ, МАРКЕТИНГ, СИСТЕМА, ОРГАНІЗАЦІЯ, ПРОДУКЦІЯ, РИНОК, УПРАВЛІННЯ

Додаток Ж

Приклад заповнення штампу на демонстраційному матеріалі

					7.073.126967.01				
Зм.	Лист	№ документа	Підпис	Дата	SWOT аналіз діяльності підприємства	Літера		Лист	Листів
<i>Розроб.</i>	<i>Петров</i>			<i>04.01.23</i>		К	Р	1	1
<i>Керівник</i>	<i>Василевський</i>			<i>04.01.23</i>		<i>МОН України. УДУНТ Кафедра менеджменту Група МН03-17м</i>			
<i>Консульт.</i>	<i>Василевський</i>			<i>04.01.23</i>					
<i>Н.контр.</i>	<i>Федорова</i>			<i>04.01.23</i>					
<i>Затв.</i>	<i>Козенков</i>								